

asach Haydna i Mozarta koncert instrumentalny przybrał kształt
y do sonaty. Składał się jednak nie z czterech, lecz z trzech

CZĘŚĆ I to **allegro sonatowe** (nieco zmodyfikowane w związku
udziałem instrumentu solowego). Pod koniec części orkiestra mil-
ta, solista zaś wykonywał popisową kadencję.

CZĘŚĆ II – **spokojna i liryczna**, aby solista mógł zaprezentować
iękny dźwięk swojego instrumentu.

CZĘŚĆ III – **szybka**, skoczna, taneczna, często w formie ronda
lub wariacji.

Koncerty, sonaty i symfonie są
komponowane nieprzerwanie aż do dziś.
W ciągu wieków ich kształt uległ jednak
znacznym zmianom. Wraz z upływem czasu
kompozytorzy traktowali reguły swobodniej. Powstawa-
ły wielkie, trwające ponad godzinę symfonie, sonaty
jedno lub dwuczęściowe, modyfikowano też formę
allegro sonatowego. Koncerty zachowały wprawdzie
element popisu i współzawodnictwa, jednak pod
względem budowy znacznie różnią się
od klasycznych.

ZAPAMIĘTAJMY!

W koncertach instrumentalnych ważną rolę
odgrywa współzawodnictwo solisty (lub solistów)
z zespołem. W partii solowej koncertów jest wiele
elementów wirtuozowskich.

Koncerty klasyczne mają konstrukcję podobną do
sonat, ale złożone są zwykle z trzech części.

Utwory polifoniczne

muzyce polifonicznej mamy do czynienia z kilkoma głosami,
ych każdy ma swoją własną melodię. Melodie wszystkich głosów
ą być dopasowane do siebie tak, aby nie tworzyły współbrzmień
zmiażdżonych. Zasady prowadzenia głosów w muzyce polifonicznej

Melodie w poszczególnych głosach mogą ze sobą kontrastować
lub być podobne. Często spotyka się imitację, czyli pojawianie się
takiej samej melodii kolejno w różnych głosach. Imitacja występuje
w bardzo wielu utworach muzyki polifonicznej. Najczęściej spotykane
rodzaje takich utworów to **kanon**, **inwencja** i **fuga**.

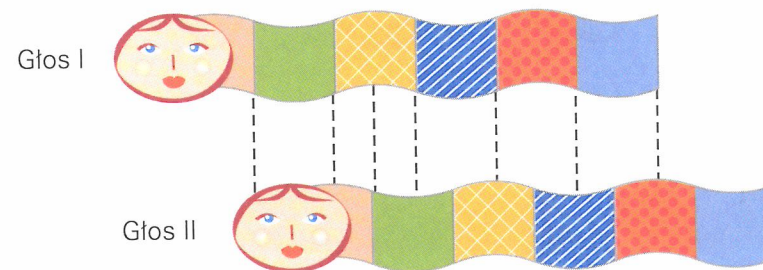
Kanon

Kanon to kilkogłosowy utwór, w któ-
rym jedna i ta sama melodia powtarza
się kolejno we wszystkich głosach w ten
sposób, że głosy zazębiają się z sobą.
Melodia musi być tak skomponowana,
aby powstające między głosami współ-
brzmienia nie wydawały się fałszywe.

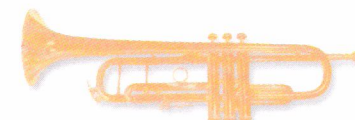
Zaśpiewajmy
kanony

Forma kanonu

Inwencja

Inwencje są to dwu lub trzygłosowe
krótkie utwory najczęściej klawesyno-
we. W wielu z nich występuje imitacja
głosów. Nie jest ona tak ścisła jak w ka-
nonach – melodie mogą trochę różnić
się od siebie, ukazywać się wyżej lub
niżej od początkowego głosu. Imitacja
może dotyczyć tylko krótkich fragmen-

Zagrajmy inwencje:
Jan Sebastian Bach
Inwencje trzygłosowe

informacje
w Notatniku